

# Meer dan één taal in het gezin?

## Een stappenplan voor ouders



# INHOUDSOPGAVE



**Inleiding**  
P.2



**Stap 1**  
**Je eigen taalvaardigheden**  
P. 3-4



**Stap 2**  
**Talen die een speciale betekenis hebben**  
P. 5-6



**Stap 3**  
**Doelen voor nu en voor later**  
P. 7-8



**Stap 4**  
**Praat met familie en vrienden**  
P. 9-10



**Stap 5**  
**Een taalaanpak kiezen voor thuis: een keuze die je samen maakt**  
P. 11-12



**Reflectie**  
P. 13



**Stap 6**  
**Help je kind in het dagelijks leven: taal stimulerende activiteiten**  
P. 14



**Stap 7**  
**Help je kind in het dagelijks leven: Contact met anderen**  
P.15



**Stap 8**  
**Een kijkje in de toekomst**  
P. 16



**Conclusies**  
P. 17

## Beste ouders van een meertalig kind

Het meertalig opvoeden van je kind is een waardevol cadeau. Ongeveer 80% van de mensen op de wereld groeit meertalig op. Elk gezin is uniek en daarom is het belangrijk dat je als ouder de beste keuze maakt voor jullie eigen gezin. Dit boekje helpt je om keuzes te maken bij de meertalige ontwikkeling van je kind. Het bestaat uit acht stappen met een korte introductie en invulbladen die helpen om te kijken naar jullie eigen situatie. Op de website [www.plantinglanguages.eu](http://www.plantinglanguages.eu) zijn filmpjes te zien met ervaringen van andere ouders. Sommige pagina's in dit boek vul je voor iedere ouder apart in, andere vul je samen in. Het kost even tijd maar het maken van een goed talenplan voor je kind is belangrijk en bepalend voor de toekomst.

We hopen dat dit boek zal helpen.

Veel plezier ermee !

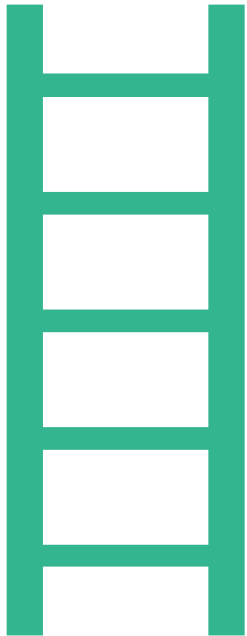


## JE EIGEN TAALVAARDIGHEDEN

Taalverwerving is een langdurig proces waarbij je in staat moet zijn om met je kind over allerlei onderwerpen te kunnen praten, van alledaagse tot meer complexe gebeurtenissen. Voor de meeste ouders zal het gemakkelijk zijn om jezelf te uiten en met je kind te communiceren in de taal die het meest vertrouwd voelt, je moedertaal. Maar je kunt ook besluiten om een andere taal met je kind te spreken.



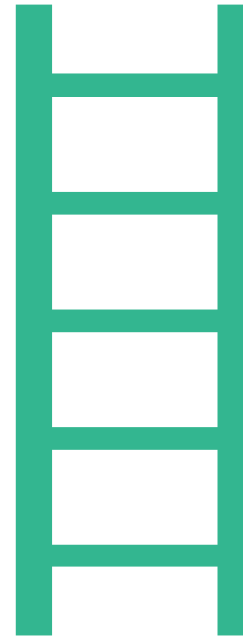
De talen die ik spreek



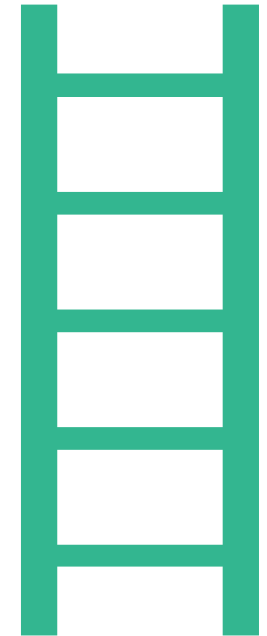
De talen die ik begrijp



De talen waarin ik schrijf



De talen waarin ik lees



**Schrijf voor elke vaardigheid de taal waarin je jezelf het meest vaardig voelt bovenaan de ladder en de taal waarin je het minst vaardig voelt onderaan de ladder.**

## STAP 1

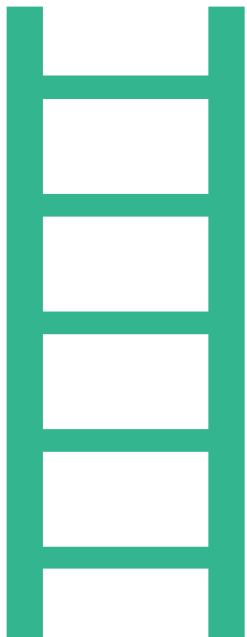


## JE EIGEN TAALVAARDIGHEDEN

Taalverwerving is een langdurig proces waarbij je in staat moet zijn om met je kind over allerlei onderwerpen te kunnen praten, van alledaagse tot meer complexe gebeurtenissen. Voor de meeste ouders zal het gemakkelijk zijn om jezelf te uiten en met je kind te communiceren in de taal die het meest vertrouwd voelt, je moedertaal. Maar je kunt ook besluiten om een andere taal met je kind te spreken.



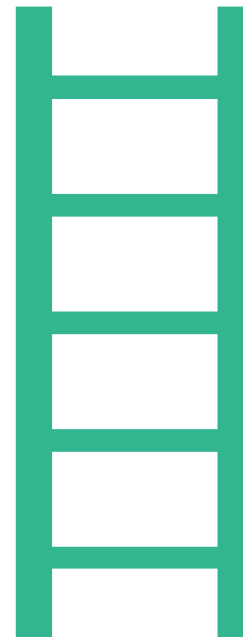
De talen die ik spreek



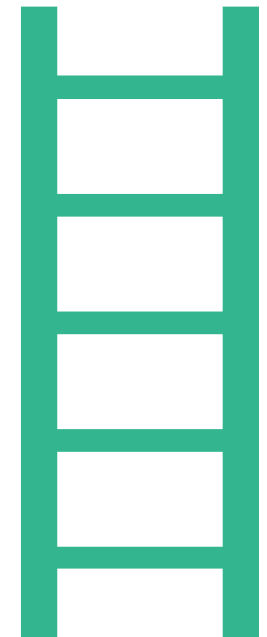
De talen die ik begrijp



De talen waarin ik schrijf



De talen waarin ik lees

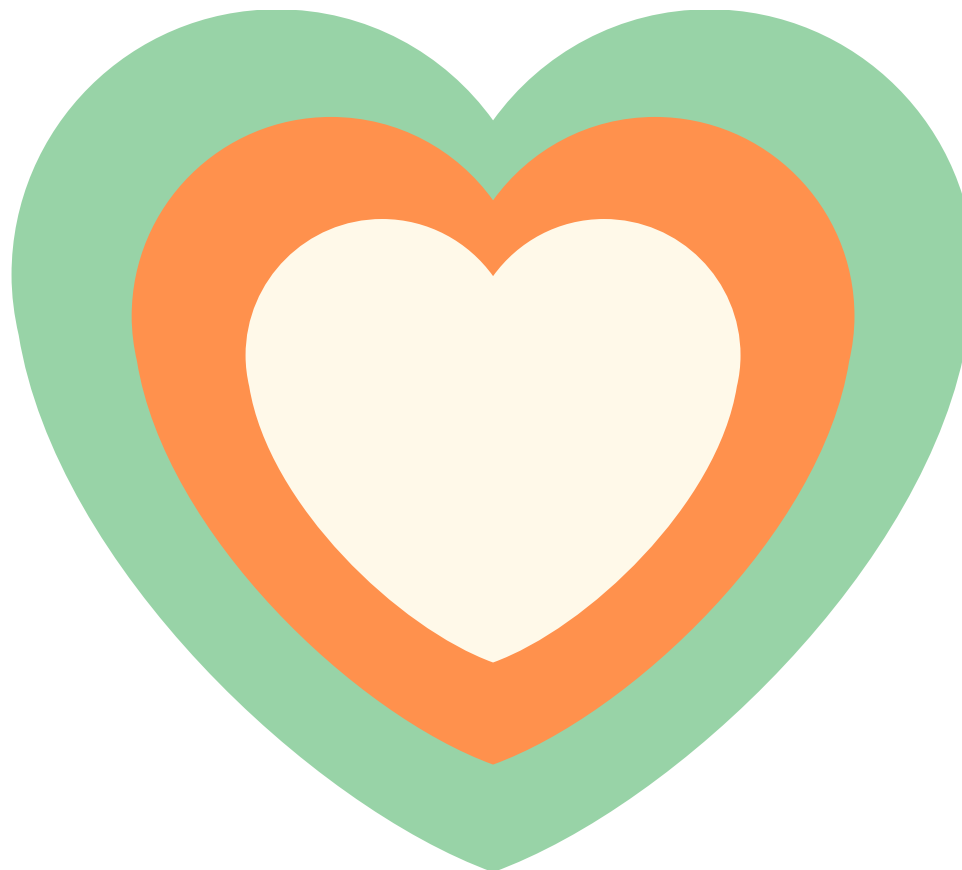


**Schrijf voor elke vaardigheid de taal waarin je jezelf het meest vaardig voelt bovenaan de ladder en de taal waarin je het minst vaardig voelt onderaan de ladder.**



## TALEN DIE EEN SPECIALE BETEKENIS HEBBEN

Een taal is niet alleen een communicatiemiddel. Talen vertellen iets over wie je bent en hoe je naar de wereld kijkt. Personen die dezelfde taal spreken kunnen daar verschillende gevoelens bij hebben. Als je taalkeuzes gaat maken voor jouw kind, denk dan na over wat de verschillende talen voor jou betekenen. Een taal geeft niet alleen gedachten weer maar ook emoties. En het is een middel om culturele waarden, gebruiken en tradities door te geven.

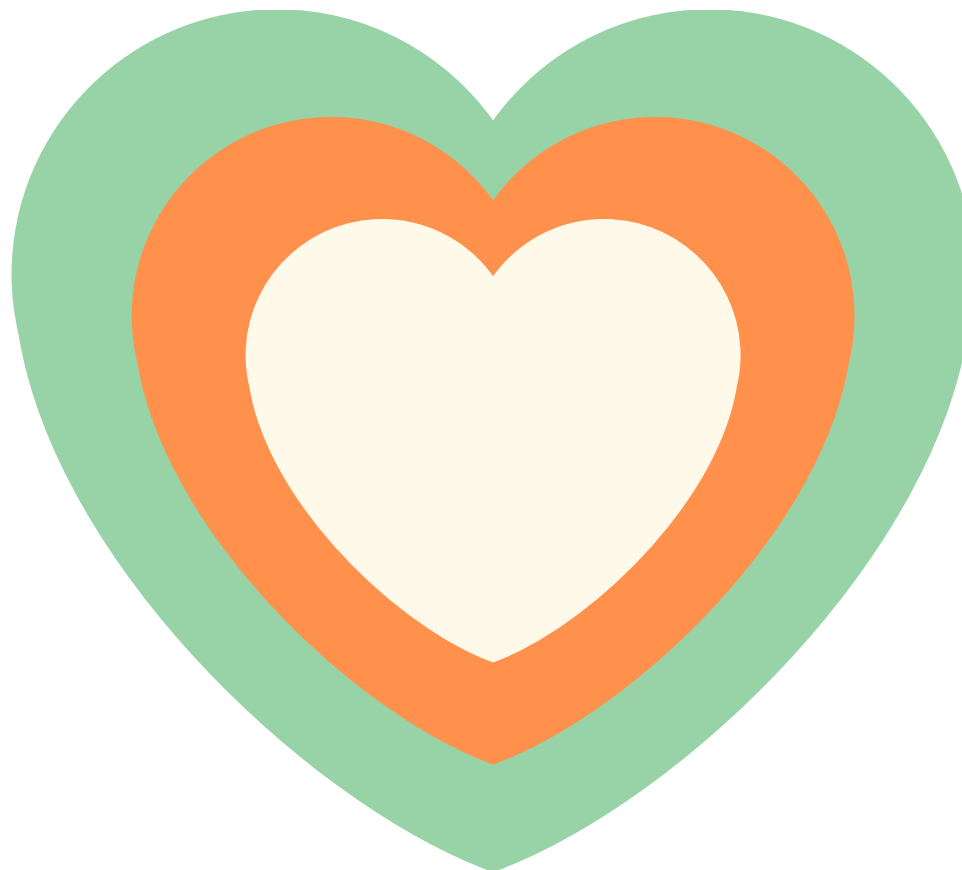


**Schrijf jouw talen op in het hart. Hoe dichterbij het midden, hoe sterker de emotionele verbinding. Denk hierbij aan gevoelens, familie, cultuur en identiteit.**



## TALLEN DIE EEN SPECIALE BETEKENIS HEBBEN

Een taal is niet alleen een communicatiemiddel. Talen vertellen iets over wie je bent en hoe je naar de wereld kijkt. Personen die dezelfde taal spreken kunnen daar verschillende gevoelens bij hebben. Als je taalkeuzes gaat maken voor jouw kind, denk dan na over wat de verschillende talen voor jou betekenen. Een taal geeft niet alleen gedachten weer maar ook emoties. En het is een middel om culturele waarden, gebruiken en tradities door te geven.



**Schrijf jouw talen op in het hart. Hoe dichterbij het midden, hoe sterker de emotionele verbinding. Denk hierbij aan gevoelens, familie, cultuur en identiteit.**

## STAP 3



### DOELEN VOOR NU EN VOOR LATER

Een meertalige opvoeding biedt extra kansen en kinderen staan meer open voor de wereld om hen heen. Het verwerven van de taal hangt af van de hoeveelheid taal die het kind hoort en de kwaliteit daarvan. Kinderen kunnen daarom de verschillende talen in een ander tempo leren. Er zijn veel misverstanden over meertalig opvoeden. Het zou verwarrend zijn, taalachterstanden of identiteitsproblemen veroorzaken. Laat uw keuzes niet leiden door deze misverstanden. Onderzoek laat juist zien dat meertaligheid veel voordelen heeft.

Vanaf de geboorte		Taal		Later		

**Schrijf de talen op waarvan je hoopt dat je kind ze zal leren. Omcirkel de gewenste vaardigheden voor elke taal: spreken, begrijpen, schrijven, lezen.**



### STAP 3



## DOELEN VOOR NU EN VOOR LATER

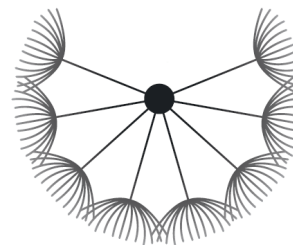
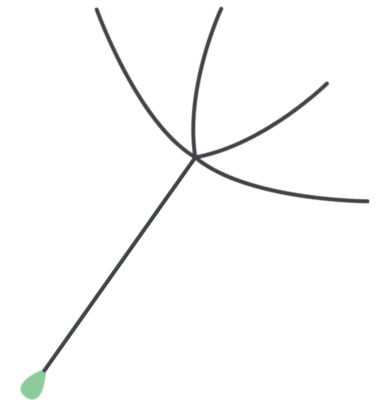
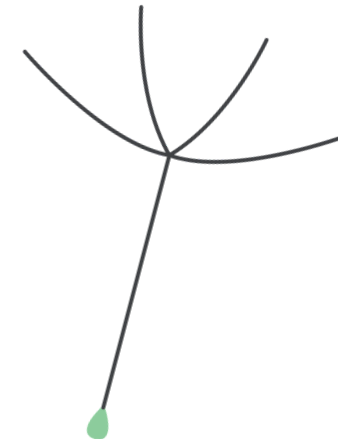
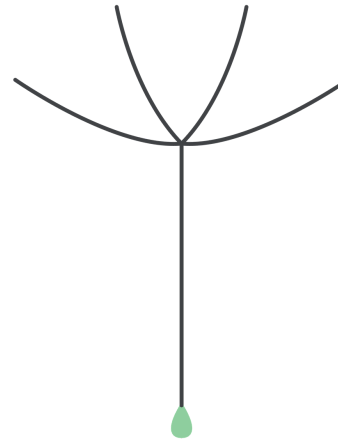
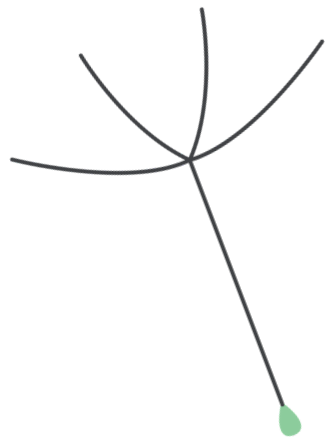
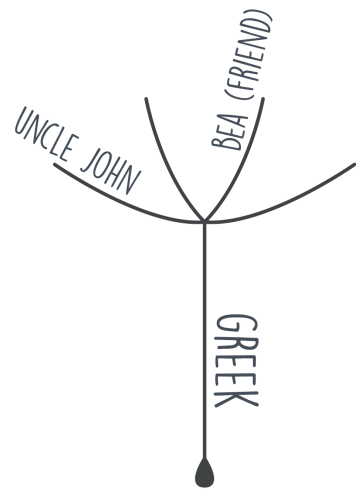
Een meertalige opvoeding biedt extra kansen en kinderen staan meer open voor de wereld om hen heen. Het verwerven van de taal hangt af van de hoeveelheid taal die het kind hoort en de kwaliteit daarvan. Kinderen kunnen daarom de verschillende talen in een ander tempo leren. Er zijn veel misverstanden over meertalig opvoeden. Het zou verwarrend zijn, taalachterstanden of identiteitsproblemen veroorzaken. Laat uw keuzes niet leiden door deze misverstanden. Onderzoek laat juist zien dat meertaligheid veel voordelen heeft.

Vanaf de geboorte		Taal		Later		

**Schrijf de talen op waarvan je hoopt dat je kind ze zal leren. Omcirkel de gewenste vaardigheden voor elke taal: spreken, begrijpen, schrijven, lezen.**

# STAP 4

## PRAAT MET FAMILIE EN VRIENDEN



**Kijk naar het voorbeeld. Schrijf de talen op die je wilt dat je kind gaat verwerven. Schrijf daarbij de personen die je daarbij kunnen helpen.**

**Ervaar je druk voor bepaalde talen?  
Zo ja, van wie?**

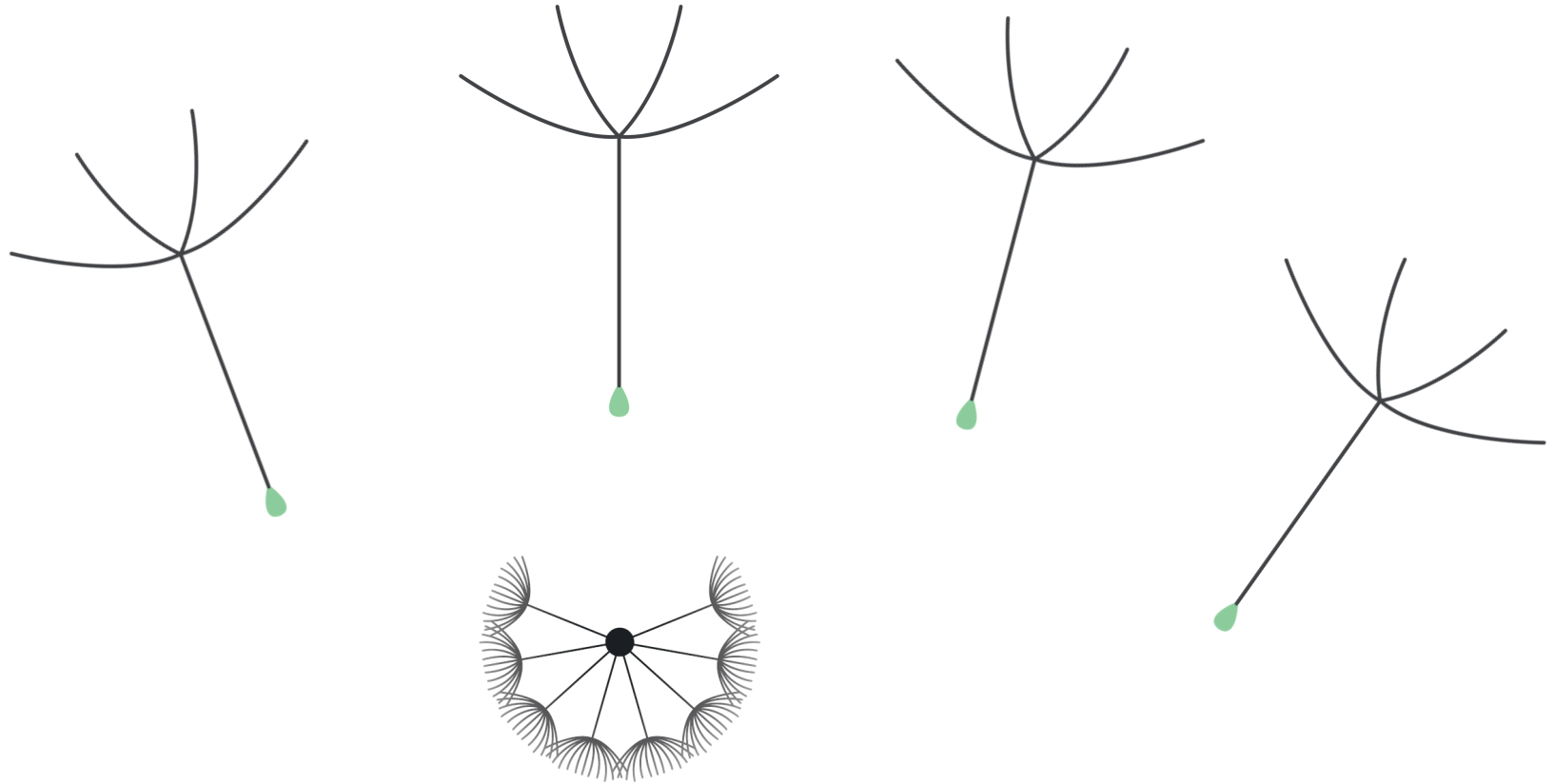
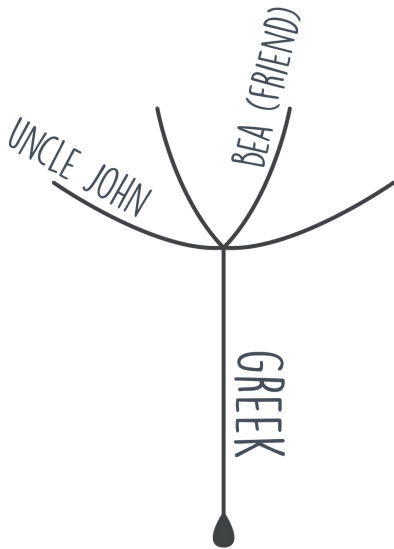
.....  
.....

# STAP 4

## PRAAT MET FAMILIE EN VRIENDEN



Voorbeeld



**Kijk naar het voorbeeld. Schrijf de talen op die je wilt dat je kind gaat verwerven. Schrijf daarbij de personen die je daarbij kunnen helpen.**

**Ervaar je druk voor bepaalde talen?  
Zo ja, van wie?**

.....  
.....

## STAP 5



### EEN TAALANPAK KIEZEN VOOR THUIS: EEN KEUZE DIE JE SAMEN MAAKT

In de vorige hoofdstukken heb je nagedacht over je eigen taalvaardigheden en de emotionele waarde van die talen. Je hebt ook al een idee wie kan helpen bij de meertalige opvoeding van je kind. Je hebt doelen gemaakt. Nu ben je klaar om een plan te maken voor je gezin. Het is goed om dit zo vroeg mogelijk te doen. Houd er rekening mee dat het nodig zal zijn om het plan in de loop der tijd te wijzigen dus wees flexibel. Maak het plan samen om achteraf discussie te voorkomen. Als je een alleenstaande ouder bent, bespreek het plan met iemand met wie je een hechte band hebt.

Ouder 1  
Taal 1  
.....

Ouder 1  
Taal 2  
.....

Ouder 2  
Taal 1  
.....

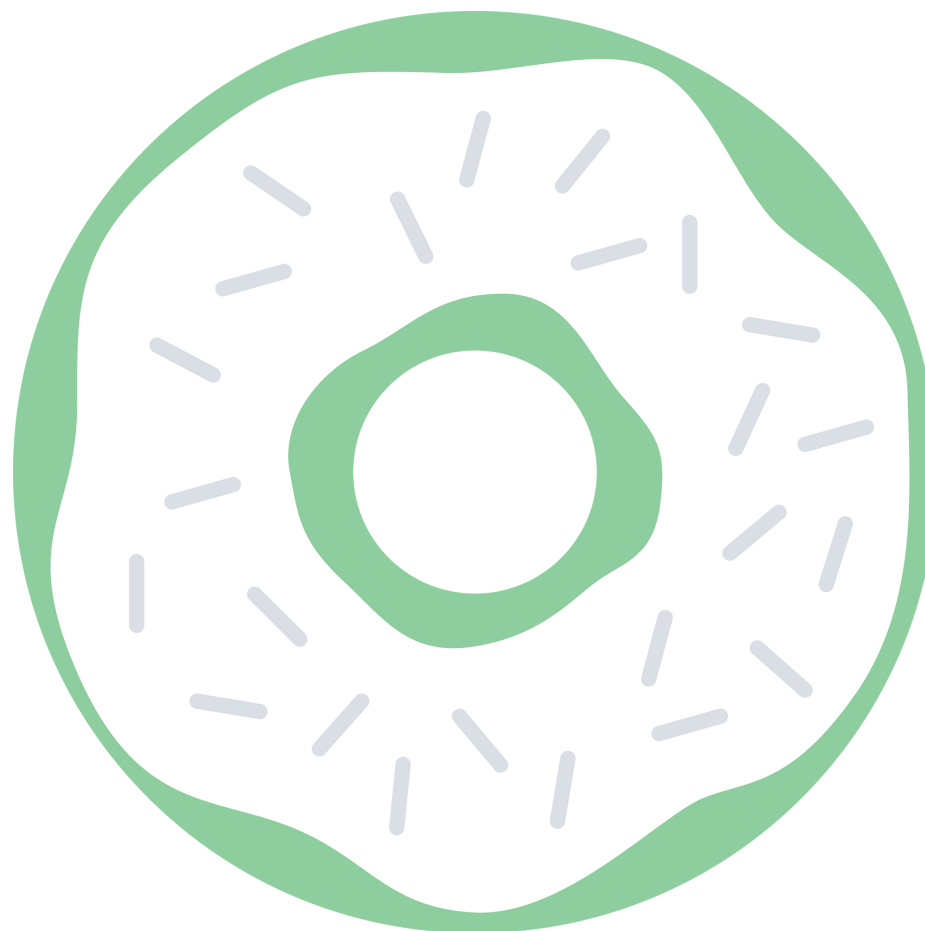
Ouder 2  
Taal 2  
.....

**Welke talen spreken jullie met elkaar?**  
.....  
.....

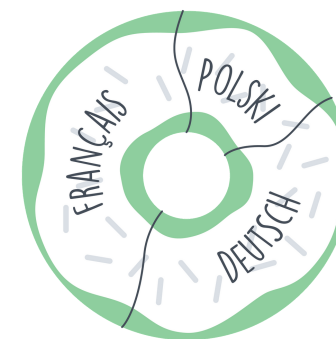
**Schrijf de talen op die jullie in de dagelijkse communicatie met je kind gebruiken.  
Meer talen dan op het plaatje? Voeg ze zelf toe.**

## STAP 5

### EEN TAALANPAK KIEZEN VOOR THUIS: EEN KEUZE DIE JE SAMEN MAAKT



#### **Voorbeeld**



**Hoe lang krijgt je kind elke taal aangeboden gedurende een normale week?**

Hopelijk hebben de vorige stappen geholpen om de talen te kiezen waarin je met je kind communiceert. Meertalig opvoeden is een boeiend proces. De volgende stappen gaan over de manier waarop je je kind kunt ondersteunen.

Kijk ook naar de filmpjes op [www.plantinglanguages.eu](http://www.plantinglanguages.eu). Je vindt er veel inspirerende voorbeelden, verhalen en uitspraken van andere ouders. Het is altijd een goed idee om je ervaringen ook met andere ouders uit te wisselen.



## STAP 6



# HELP JE KIND IN HET DAGELIJKS LEVEN: TAASTIMULERENDE ACTIVITEITEN

Je kunt verschillende activiteiten gebruiken om de taalverwerving te stimuleren. Voorlezen, verhalen vertellen, zingen, spelen en praten tijdens alle dagelijkse activiteiten. Kijken naar televisieprogramma's in de verschillende talen en spelletjes op de tablet of computer levert ook extra input op. Maar om een taal te verwerven heeft je kind interactie nodig: twee of meer mensen die met elkaar praten. Dus zorg ervoor dat de activiteiten die je kiest interactief zijn.



**Boeken lezen**  
Talen:

.....  
.....  
.....



**Liedjes zingen**  
Talen:

.....  
.....  
.....



**Verhalen vertellen**  
Talen:

.....  
.....  
.....



**Sporten**  
Talen:

.....  
.....  
.....



**Spelletjes spelen**  
Talen:

.....  
.....  
.....



**Koken**  
Talen:

.....  
.....  
.....



**Boodschappen doen:**  
Talen:

.....  
.....  
.....

**Andere activiteiten**  
Talen:

.....  
.....  
.....

**Welke talen ga je gebruiken tijdens deze activiteiten? Voeg indien nodig meer activiteiten toe.**

# STAP 7

Beide ouders

## HELP JE KIND IN HET DAGELIJKS LEVEN: CONTACT MET ANDEREN



Voor elke taal die je kind leert, is een 'taalgemeenschap' nodig. Dit betekent dat je kind gelegenheid moet krijgen om met andere mensen te praten. Dat je kind de behoefte/noodzaak voelt om gedachten en gevoelens te uiten. Leeftijdsgenoten spelen hierbij een belangrijke rol. Ze kunnen je kind stimuleren de taal te gebruiken.



**Online contact met de familie**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....



**Vakantie/familiebezoek:**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....



**Vrienden betrekken**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....



**Religieuze activiteiten**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....



**Ouderbijeenkomsten bijwonen:**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....



**Activiteiten met de gemeenschap**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....



**Taallessen**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....

**Andere activiteiten**  
**Talen:**

.....  
.....  
.....

**Welke talen ga je gebruiken tijdens deze activiteiten? Voeg indien nodig meer activiteiten toe.**





## EEN KIJKJE IN DE TOEKOMST

Meertalige taalontwikkeling is een dynamisch proces. Zelfs als je vanaf het begin duidelijke beslissingen neemt, zul je zien dat er bepaalde gebeurtenissen zijn waardoor je aanpak bijgesteld moet worden. Naar een kinderdagverblijf of naar school gaan, nieuwe broertjes of zusjes of een verhuizing kunnen de eerder gemaakte keuzes beïnvloeden. Bedenk hoe je deze uitdagingen kunt overwinnen. Blijf positief en probeer een evenwicht te vinden tussen het toepassen van jullie taalstrategie en het behouden van het welzijn van alle gezinsleden zodat je allemaal van het proces kunt genieten.



**Vergeet niet  
dat meertaligheid een waardevol  
cadeau is!**

**Talen zijn  
de sleutels tot de wereld!**

**Welke gebeurtenissen in het leven van je kind gaan waarschijnlijk zijn taalontwikkeling beïnvloeden? Denk aan de komst van een broertje of zusje, de start op school of een verhuizing.**

Bedankt voor het gebruiken van het boekje.

We hopen dat je het met plezier hebt ingevuld en dat het nuttig is geweest om na te denken over de strategie die je gaat gebruiken met je kind.

Als je eenmaal een strategie hebt gekozen, ga ervoor! Ook al kom je onderweg soms obstakels tegen, geef de moed niet op. Als je in je strategie gelooft, is dit het beste.

Onthoud dat het belangrijk is om over je keuzes te praten met andere mensen die bij het leven van je kind betrokken zijn. Je kunt veel leren door te luisteren naar de ervaringen van andere ouders die kinderen meertalig opvoeden.

Heb je nog vragen? Neem dan contact op met een van de organisaties die betrokken zijn bij het project Planting Languages. Onze contactgegevens vind je op [www.plantinglanguages.eu](http://www.plantinglanguages.eu).

Je kunt ook de andere instrumenten van het project gebruiken:

Reminders: deze kunnen je helpen de meertalige ontwikkeling van je kind te volgen

Het talen-ID: dit helpt je om met andere mensen te communiceren over jullie taalkeuzes.